

Kirken i Wozi — har ikke været rammen om en dåb siden 1967

Talende kirkelige tal i junglelandsbyen

Hvor mange der bor i landsbyen, og hvor mange, der er døbt, vides ikke.

Af
Kaj Kjær-Hansen

Den lille lutherske kirke i Wozi har en god placering. Den ligger ud til det hullede hovedstrøg, og til de tre andre sider ligger de lænkede hytter. I modsætning til missionsstationen ligger kirken inden for den af fænderne beskyttede ring, som omgiver landsbyen.

Byggegrunde køber man ikke her, men de tildeles af byens råd, efter at der er sammenkaldt til en palaver, et møde, hvor enhver kan give sin mening til kende, og en vis form for demokratisk eller fælles beslutning tages. At kirken blev bygget netop her i begyndelsen af 60'erne kan tages som et tegn på, at den ikke blev opfattet som en fjende.

Der var 7 liberianere til gudstjeneste den første søndag. I det halve år Bodil og Jens-Arne Skjøtt har boet i landsbyen har antallet på kirkegængere svinget mellem 4

og 6. Ved julens gudstjeneste var der dog 14, der deltog i nadveren, et tegn på, at der i det mindste er 14 døbt i Wozi.

Vil ikke tage ansvaret

Det nøjagtige antal på døbte i Wozi har familien Skjøtt endnu ikke fundet ud af, travlt optaget af deres sprogstudier, som de har været indtil nu. Hertil kommer, at Jens-Arne Skjøtts stillingsbeskrivelse lyder på at være evangeliserende præst for et område med ca. 35 landsbyer og med en befolkning på omkring 15.000 mennesker. Foruden ham er der i dette område kun to andre præster.

Lederen for menigheden i Wozi har ikke lagt skjul på, at han gerne overlader ledelsen af kirken til danskerne. Men selv om Bodil og Jens-Arne Skjøtt vil tage et medansvar, lægger de for deres vedkommende ikke skjul på, at de ikke er kommet for at tage ansvaret fra de lokale. Tværtimod har de i den korte tid, hvor de på forskellig måde

har kikket ind bag gardinet i den lutherske kirke i Liberia, blevet overbevist om, at en af grundene til, at det halter så meget, skyldes, at det kun i ringe grad er lykkedes for tidligere missionærer at oplære den kristne lokalbefolkning til ansvarsbevidsthed over for deres egen kirke.

**Et »vestligt«
spørgsmål**

Det ser ikke ud til, at der i det hele taget er nogen i Wozi, som har klarhed over, hvor mange døbte der findes i landsbyen. Jeg får en fornemmelse af, at tal interesserer mig mere end f. eks. den ansvarlige leder af menigheden og bliver en smule usikker over for mig selv, om jeg på dette punkt stiller et »vestligt«
spørgsmål. Alligevel overbeviser jeg mig selv om, at man heller ikke i et jungle-samfund som dette kan komme uden om tal og f.eks. dåbsregistreringer. Så jeg fastholder spørgsmålet, også efter at være blevet introduceret for town-chefen, »borg-

mesteren«, som kun kunne opgave det eksakte antal på hytter i landsbyen, fordi hver hytte skal betale en afgift, men ikke kunne oplyse, hvor mange mennesker, der bor i den landsby, han står i spidsen for. 84 hytter er der, men om der er 500 eller 700 mennesker i Wozi, tja, hvem véd?

Om der er 14 eller 40 døbte i Wozi, ingen ser ud til at kunne give svaret. Efter at have presset den ansvarlige leder for kirken i Wozi, får vi at vide, at der vist ligger en bog henne i en kasse i kirken. Vi finder kassen, som er ulåst, som kirken også er det. Altervinden og flere års gamle oblater ligger sammen med sangbøger, nytestamenter på loma og en bunke skrammel. Og rigtigt nok, der ligger en stor registreringsbog. Et hurtigt blik røber imidlertid, at bogen ikke indeholder en registrering af dåb, men derimod en registrering af kollekten, som er givet i årene 1965-69. Hvad de enkelte kirkegængere har givet som gave i disse år på de forskellige søndage er opført.

Selv om den fundne bog ikke gav svaret på antallet af døbte i Wozi i årene 1965-69, kan den i det mindste give svar på antallet af kirkegængere. Da mit værtspar kommer hjem fra dagens sprogstudier, har jeg en statistik klar til dem. Som en udfordring. På baggrund af kollekten de første søndage i årene 1965 og 1969 kan følgende uddrages om kirkegangen:

I 1965 opfører bogen 44 forskellige navne. I 1969 er antallet vokset til næsten det dobbelte, nemlig 87 forskellige navne. Begge år er der nogle, der kun har givet kollekt en enkelt gang. I 1965 varierer antallet af kirkegængere mellem 8 og 26 med et gennemsnit på 16. Af folk, som disse 20 søndage har været i kirke mellem 15-20 gange viser bogen, at der har været en kernemenighed på en 15-16 stykker, som trofast har mødt op næsten hver søndag.

I 1969 varierer antallet på kirkegængere mellem 15 og 31. Gennemsnittet for de samme søndage er i 1969 steget til 22 i forhold til de 16 fra 1965. I 1969 er der omkring 18, som næsten hver søndag har siddet i kirken i Wozi. Samtidig med at det gennemsnitlige antal er steget fra 16 til 22 er det samlede antal af kirkegængere steget fra 320 til 440, når de samme 20 søndage sammenlignes i 1965 og 1969.

Seneste dåb i 1967

Og i 1982 er gennemsnittet omkring 5 — og sidste dåb i 1967. Den amerikanske lutherske præst i Wozi forlod stedet i 1969. Med hans bortrejse ophørte ikke blot registreringen af kollektgivende kirkegængere. Men kirkegangen faldt samtidig drastigt.

Efter veludført arbejde hiver jeg i min Cecil, som der faktisk skal hives en hel del i, fordi den fugtige luft allerede har gjort den vanskelig at ryge. Og med en vis tilfredshed kan jeg forstå på samtalen mellem mit værtspar og deres houseboy oppe i køkkenet, at de har taget kollektbogen med op til ham, ikke for at vise, hvem der i 1965 eller 1969 gav 2 cent eller 4 dollar, når de var i kirke, men for at finde ud af, hvilke personer i landsbyen, der gemmer sig bag navnene.

De skal kontaktes allerførst, når sprogbarrieren er overvundet og arbejdet for alvor skal påbegyndes. Og nogle nye dåbskort eller »attester«
skal fremskaffes, for sådanne håber man også, der bliver brug for i Wozi.

I kollektbogen lå der ganske vist tre dåbskort — allerede underskrevne. De har ligget klare i det mindste siden 1967 — den sidste gang en person i Wozi blev døbt. Og så rejste præsten.